

Hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelman laadinta ja hyvinvointityöryhmän asettaminen

Sotelk 29.06.2022 § 43

(Valmistelija: vs. perusturvajohtaja Sanna Ylinampa, puh. 040 847 6526)

Hyvinvointi merkitsee ihmisille eri asioita elämänkaaren eri vaiheissa. Hyvinvointi muodostuu ihmisen itsensä, läheisten, lähiympäristön ja palvelujärjestelmän toiminnan sekä yhteiskuntapolitiikan tuloksena. Se koostuu monista osatekijöistä, kuten terveydestä, toimeentulosta, asumisesta, puhtaasta ympäristöstä, turvallisuudesta, itsensä toteuttamisesta ja läheisistä ihmissuhteista.

Hyvinvoinnin edistäminen on kunnan lakisääteinen perustehtävä (kuntalaki 1 §). Käytännössä se tarkoittaa tietoista voimavarojen kohdentamista kuntalaisten hyvinvointiin. Kunnanvaltuusto eli kunnan ylin johto on vastuussa strategisista päätöksistä, joilla kunnassa edistetään hyvinvointia.

Hyvinvoinnin edistäminen kuuluu kunnan kaikille toimijoille. Yhteistyötä tarvitaan alueellisesti sekä myös eri viranomaisten, järjestöjen, seurakunnan ja alueen yritysten kanssa.

Terveydenhuoltolain 12 § mukaan

Terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen kunnassa
Kunnan on seurattava asukkaittensa terveyttä ja hyvinvointia sekä niihin vaikuttavia tekijöitä väestöryhmittäin sekä kunnan palveluissa toteutettuja toimenpiteitä, joilla vastataan kuntalaisten hyvinvointitarpeisiin. Kuntalaisten terveydestä ja hyvinvoinnista sekä toteutetuista toimenpiteistä on raportoitava valtuustolle vuosittain, minkä lisäksi valtuustolle on kerran valtuustokaudessa valmistettava laajempi hyvinvointikertomus.

Kunnan on strategisessa suunnittelussaan asetettava paikallisiin olosuhteisiin ja tarpeisiin perustuvat terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen tavoitteet, määriteltävä niitä tukevat toimenpiteet ja käytettävä näiden perustana kuntakohtaisia hyvinvointi- ja terveysosastoita. Kunnan on nimettävä terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen vastuutahot. Kunnan eri toimialojen on tehtävä yhteistyötä terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi. Lisäksi kunnan on tehtävä yhteistyötä muiden kunnassa toimivien julkisten tahojen sekä yksityisten yritysten ja yleishyödyllisten yhteisöjen kanssa. Jos sosiaali- ja terveydenhuolto on järjestetty useamman kunnan yhteistoimintana, yhteistoiminta-alueen on osallistuttava asiantuntijana eri toimialojen väliseen yhteistyöhön sekä sosiaalisten ja terveysvaikutusten arviointiin alueen

kunnissa.

Kyseessä on kuntaa velvoittava säännös, joka velvoittaa käsittelemään laajan hyvinvointikertomuksen valtuustokausittain.

Hyvinvoinnin edistäminen perustuu näin ollen tietoon väestön hyvinvoinnin, terveydentilan ja arjen turvallisuuden muutoksista. Työvälineenä tässä työssä on em. terveydenhuoltolain 12 §:ssä mainittu lakisääteinen hyvinvointikertomus, joka laaditaan tiiviimpänä raporttina vuosittain ja laajana kertomuksena kerran valtuustokaudessa. Laajan kertomuksen tietojen pohjalta tehdään hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelma seuraavaksi neljäksi vuodeksi.

Soteuudistuksessa sosiaali- ja terveystalvet siirtyvät maakuntien järjestettäväksi, mutta vastuu kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä säilyy kunnilla. Kunnissa otetaan vuoden 2023 alusta käyttöön hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen valtiosuuden lisäosa eli HYTE-kerroin joka tarkoittaa, että kuntien rahoituksen valtiosuuden suuruus määräytyy osaksi niiden tekemän hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön mukaan. Jo nyt tehtävä työ tulee siis vaikuttamaan rahoitukseen. TEA-viisarin kerätty tiedonkeruu sisältyy tähän kokonaisuuteen.

Kittilän kunnan kirjaamoon on saapunut 24.11.2020 Lapin aluehallintoviraston kirje ”Turvallisuussuunnitelma osaksi Lapin kuntien laajaa hyvinvointikertomusta 2021 – 2024” (LAAVI/1610/2020), jossa on pyydetty Lapin kuntia nimeämään hyvinvointikertomuksensa hyvinvointi- ja turvallisuuskertomuksiksi sekä ottamaan valmistelussa huomioon turvallisuusteemat kuten:

- liikkumisen turvallisuus (yhteistyössä kunnan liikenneturvallisuuksiryhmän kanssa)
- turvallinen kasvu- ja oppimisympäristö (varhaiskasvatus ja koulut)
- nuorten huumeiden käyttö
- lapsiperheet ja nuoret/ lapsiperheiden ja nuorten tuki
- kylien ja taajamien turvallisuus
- ikääntyneiden turvallisuus
- maahanmuuttajien tuki.

Kittilän kunnanhallitus on nimennyt edustajan kunnan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työryhmään 5.5.2014 § 167. Kunnanjohtaja on tehnyt viranhaltijapäätöksen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työryhmän nimeämisestä 12.6.2014 § 19/2014. Kyseisen työryhmän valmistelun pohjalta Kittilän kunnanvaltuusto on käsitellyt ja hyväksynyt laajan hyvinvointikertomuksen viimeksi 16.12.2014 § 63. Kyseiset asiakirjat lisäselvityksenä sähköisessä kokous

Hallintosäännön 25 §:n 25. kohdan mukaan kunnanhallitus toimii kuntaa koskevien erityislakien tarkoittamana toimielimenä ja päättää näissä erityislaeissa kunnalle määrätyistä tehtävistä, jollei muualla hallintosäännössä ole toisin määrätty. Terveydenhuoltolain 12 §:n mukaan hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelma tulee käsitellä ja hyväksyä valtuustossa, joten kunnanhallituksen on tarkoituksenmukaisinta koordinoida näin laajan ja kaikkia toimialoja koskevan suunnitelman valmistelua.

Vs. perusturvajohtaja:

Sosiaali- ja terveyslautakunta esittää, että kunnanhallitus:

1. päättää perustaa monialaisen hyvinvointityöryhmän laatimaan hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelman valtuustokaudelle 2021-2024
2. päättää hyvinvointityöryhmän kokoonpanosta ja pyytää toimielimiä (koululautakunta, vapaan sivistystyön lautakunta, tekninen lautakunta) sekä tarpeelliseksi katsomiaan yhteistyötahoja nimeämään jäsenen ja varajäsenen työryhmään kiinnittäen huomiota suunnitelman laaja-alaisuuteen ja ulottumiseen kaikille kunnan toimialoille
3. nimeää oman jäsenensä ja varajäsenensä työryhmään
4. vahvistaa työryhmän lopullisen kokoonpanon, kun muut tahot ovat nimenneet edustajansa
5. määrittää tavoiteaikataulun hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelman laatimiselle

Sosiaali- ja terveyslautakunta päättää valita omat jäsenensä ja varajäsenensä mahdollisesti perustettavaan hyvinvointityöryhmään ja saattaa valinnat kunnanhallituksen tietoon.

Päätös:

Hyvinvointityöryhmään Reijo Paasirova esitti Veli-Matti Junnolaa varsinaiseksi jäseneksi ja varajäseneksi Leena Vanhataloa. Esitys hyväksyttiin yksimielisesti.
